

MORAVSKÁ GALERIE

Moravská galerie zahajuje jarní sezónu v Pražákově paláci výstavami Mančušky a Fexové

Tisková zpráva 3. března 2016

Jarní výstavní sezónu v Pražákově paláci otevírá Moravská galerie dvěma projekty zaměřenými na současné umění. Hlavní výstavní prostor bude patřit retrospektivě v Česku působícího Slováka Jána Mančušky, stěžejní osobnosti generace nultých let, kterému se podařilo jako jednomu z prvních polistopadových umělců proniknout na zahraniční trh s uměním, a jehož uměleckou dráhu ukončila předčasná smrt, v Atriu se představí Patricie Fexová. Na zahájení sezony v Pražákově paláci naváže s týdenním odstupem vernisáž výstav v Uměleckoprůmyslovém muzeu a s nimi souvisejícího projektu ROK DESIGNU.

Ján Mančuška: Čas Příběh Prostor

Hlavní výstavní prostor – přízemí,
Pražákův palác Moravské galerie, Husova 18, Brno
4. 3. – 22. 5. 2016, vernisáž 3. 3. 2016 v 18 H

Kurátor výstavy – Vít Havránek
Architekt výstavy – Tomáš Svoboda
Grafické řešení – Adéla Svobodová

Výstava v Moravské galerii v Brně představí autorovy práce od konce 90. let 20. století do jeho předčasné smrti v roce 2011. Přehlídka přináší pohled na svět umělce, který zásadně ovlivnil jak své vrstevníky, tak generaci nastupujících umělců.

Ján Mančuška se zabýval obyčejnými věcmi každodenní potřeby. Nahlížel je z různých pohledů, které prezentoval různými formami a způsoby zprostředkování. Dokázal tak vytvořit nečekaně nadreálnou atmosféru, přenést ji na diváka a vtáhnout ho do děje. Zájem o zpodobení každodennosti autor rozvíjel, a sbíral od přátel a známých příběhy, které se udály jim nebo lidem, které znali. Tyto příběhy se staly „materiálem“ textových soch (například instalace *Oidipus*) i materiálem pro scénář videofilmu či filmu (např. *Dvojník*). Se sběrem skutečných

příběhů souvisí i nutnost úvahy nad tím jak a kým je příběh vyprávěn – výsledkem těchto úvah jsou práce, které ukazují tentýž příběh očima různých aktérů.

Jeho tvůrčí výstupy nebyly omezeny technikou, ale volil takové médium, které bylo pro vyjádření myšlenky nejpřirozenější. Je tak například i autorem divadelního představení *Hra pozpátku*, v němž se děj odvíjí od konce na začátek, a jejíž záznam je součástí výstavy. Expozice *Čas Příběh Prostor* je strukturována chronologicky s ohledem na uchopitelnost Mančuškovy tvorby i téma, jež je námětem jeho práce.

„Název výstavy Jána Mančušky Čas Příběh Prostor v Moravské galerii v Brně cituje tři slova doprovázející kresbu či diagram na jedné z jeho pracovních skic. Tato kresba – diagram základně uvádí do problematiky, kterou Mančuška ve svých pracích systematicky a cílevědomě rozvíjel déle než jedno desetiletí,“ říká k názvu kurátor výstavy Vít Havránek.

Návštěvník tak rovněž zhlédne paralelní linii kreseb, studií a dobových materiálů, které vznikaly odlišnými způsoby a na různých místech, jež v té době nahradily klasické umělecké ateliéry. V expozici je kladen důraz na precizní re-instalaci přelomových děl, jež byly velkoryse zapůjčeny z významných mezinárodních i domácích sbírek. Mezi zapůjčiteli je například i světoznámé francouzské muzeum moderního a současného umění Centre Pompidou.

Výstava v Moravské galerii v Brně je pokračováním omezené série retrospektivních výstav zásadního umělce – *První retrospektiva* (jak zněl i oficiální název expozice) proběhla v Galerii hlavního města Prahy v minulém roce. Vznikla tak již i rozsáhlá obrazová publikace s řadou autorových i teoretických textů, která byla připravena v koedici se švýcarským vydavatelstvím JRP|Ringier a tranzit.cz.

JÁN MANČUŠKA (1972–2011), absolvent Akademie výtvarných umění v Praze, vstoupil na výtvarnou scénu v druhé polovině 90. let. Pro přístup ke své práci, kdy je pro autora důležitá zprostředkovaná myšlenka, je řazen mezi konceptualisty. Ocenění získal za svého života především v zahraničí, kde se poprvé prosadil při svém studijním pobytu v USA. Během něj mu byla nabídnuta samostatná výstava v newyorské Andrew Kreps Gallery a jeho úspěch byl potvrzen i účastí na prestižní přehlídce Manifesta v Berlíně (koná se jednou za pět let a je kurátorována předními světovými teoretiky umění). Získal také Cenu Jindřicha Chaloupeckého za rok 2004 a v roce 2005 byl jedním ze spoluautorů expozice v českém pavilonu na bienále v Benátkách. Jeho strmě stoupající kariéru však předčasně přerušil prohraný boj se zhoubnou nemocí.

ATRIUM – VÝMĚNA ROLÍ

Patricie Fexová: Rysy

Atrium,

Pražákův palác Moravské galerie v Brně, Husova 18, Brno

4. 3. – 1. 6. 2016, vernisáž 3. 3. 2016 v 18 H

Autorka koncepce – Yvona Ferencová
Kurátor výstavy – Ondřej Chrobák
Grafické řešení – Radim Peško

Patricie Fexová představuje soubor portrétních obrazů, které zkoumají rozhraní mezi zobrazivou a abstraktní malbou. Presentaci její tvorby zařadila Moravská galerie do programu výstavního prostoru Atria proto, že byla opakovaně jmenována zde dříve vystavujícími autory, jako jedna z důležitých současných umělkyní.

„V sérii Rysy prozkoumávám portrét na pomezí abstrakce. Zajímá mě okamžik, kdy skupina skvrn začne být tváří – nebo namalovaná tvář, která ještě nepřestala působit jako skupina skvrn. Malba, která referuje o malířskosti využíváním estetických kontrastů plných a vymytých skvrn, ostrých tahů a špinavého šumu. Zajímá mě způsob, jakým se do portrétu dostane podoba. V momentě, kdy tam vidím její náznak, práce je u konce,“ říká o svých obrazech Patricie Fexová.

PATRICIE FEXOVÁ (*1975) vystudovala AVU v ateliéru Vladimíra Skrepla. Těžištěm její tvorby je malba, ale vždy se vyjadřovala i v jiných médiích. V posledních letech se věnuje portrétu v konceptuálním a analytickém pojetí. Vystavuje samostatně i na skupinových výstavách, její díla jsou v několika sbírkách.

Celoroční výstavní projekt Výměna rolí. Atrium se vztahuje k fenoménu ztrojené role, kdy je umělec také architektem, případně kurátorem výstav a tím výrazně spoluovlivňuje celkovou dramaturgii výtvarné scény. Autoři, kteří v posledních deseti letech v Atriu vystavovali, byli osloveni, aby nominovali umělce, již se v programu tohoto výstavního prostoru měli zrovna tak objevit a doposud neobjevili. Tento pokus o „revizi“ vygeneroval sled šesti výstav (Boris Ondřejka, Patricie Fexová, Adéla Svobodová, Martin Horák, Jana Kalinová a grafický designér Atria Radim Peško). Výměna rolí. Atrium 2005–2015 je tak zprávou instituce vypovídající o jejím názoru na českou a slovenskou uměleckou produkci uplynulých deseti let a zároveň pokusem o reflexi vlastního podílu na jejím formování.

Yvona Ferencová, kurátorka Atria v letech 2004–2015

Kontakt pro média

Michaela Banzetová

Tisková mluvčí

E-mail tisk@moravska-galerie.cz

Telefon +420 532 169 174

Mobil +420 724 516 672

Moravská galerie v Brně

www.moravska-galerie.cz